

KJE JE RUBIKON?

Blaž Mozetič

predsednik Zveze geodetov Slovenije

Rubikon je reka v Italiji, ki teče od Apeninov in se izliva v Jadransko morje. Zgodovinsko je znana po tem, da je bila mejna reka in jo je s svojimi legijami prečkal rimski vojskovodja Cezar ter pri tem izrekel znamenite besede *Alea iacta est – Kocka je padla*. Takrat je veljala za črto, ki je ni smel prekoračiti noben vojskovodja s svojimi četami.

Določbe Ustave Republike Slovenije – ključni sta »Zagotovljena je pravica do zasebne lastnine in dedovanja« ter »Zakon določa način pridobivanja in uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija« – varujejo lastninsko svobodo kot izraz posameznikove svobode v družbi. Pravica do zasebne lastnine je človekova pravica, ki je v osnovi omejena samo s pravicami drugih. Z zakonom se lahko predpiše le način njihovega uresničevanja. Varstvo lastnine je pomemben »posel«, saj je pogoj za normalno delovanje demokratičnega političnega sistema in ima tudi gospodarski pomen, ker omogoča razvoj tržnega gospodarstva, v katerem geodeti bolj ali manj uspešno ponujamo svoje znanje in storitve.

Če se pri zasebni lastnini omejimo na nepremičnine, smo skladno z zakonom tudi geodeti tisti del javne službe, ki bi morala s svojimi evidencami, postopki in kadri zagotavljati izvajanje ustavnih določb o varovanju zasebne lastnine. Res je, da skrbimo bolj za tehnični del, vendar smo ključni kamenček v mozaiku uresničevanja ustavnih določb, ker smo edina povezava med fizično nepremičnino (svetom) in njeno abstrakcijo. Dejansko s svojim tehničnim znanjem določamo, kje se neka pravica konča oziroma začne. Se sliši zelo znano? Seveda, saj določamo meje, kar je geodetski »posel«. Tu si moramo zastaviti tudi vprašanje: »Ali se zavedamo vse odgovornosti svojih dejanj?«

Glede na medijsko poročanje smo v zadnjem obdobju geodeti postali dežurni krivci za večino nepremičninskih težav, ki so privrele na dan z davkom na nepremičnine, čeprav moramo odgovornost razdeliti med lastnike nepremičnin, druge ustanove in nas geodete, ki smo odgovorni za geodetsko podporo uresničevanju varovanja lastnine. Razpršitev odgovornosti nas ne odvezuje obveze, da prestopimo geodetski rubikon in sledimo najvišjim standardom varovanja lastnine, ki jih lahko zagotovi geodezija kot javna služba.

Ali smo ga že prestopili? Ne vem. Geodet, kje pa sploh je ta meja?